

รูปแบบการบริหารจัดการชุมนุมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ด้วยกระบวนการคิด
เชิงออกแบบ ที่ส่งผลต่อการเตรียมความพร้อมเป็นผู้ประกอบการ
ของนักเรียนโรงเรียนแม่ะวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 2

นางสาวปิยรัตน์ มั่งคัลษ์เจริญ
ผู้อำนวยการสถานศึกษา วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ

โรงเรียนแม่ะวิทยา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 2

ชื่อเรื่อง รูปแบบการบริหารจัดการชุมนุมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ด้วยกระบวนการคิดเชิงออกแบบ
ที่ส่งผลต่อการเตรียมความพร้อมเป็นผู้ประกอบการของนักเรียน โรงเรียนแม่ะวิทยา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 2

ผู้วิจัย นางสาวปิยรัตน์ มังคลชัยเยียร

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสถานศึกษา วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ

ปีที่ศึกษา 2567

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัญหา ความต้องการและแนวทางการบริหารจัดการชุมนุมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ด้วยกระบวนการคิดเชิงออกแบบที่ส่งผลต่อการเตรียมความพร้อมเป็นผู้ประกอบการของนักเรียน โรงเรียนแม่ะวิทยา 2) เพื่อสร้างและตรวจสอบรูปแบบการบริหารจัดการชุมนุมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ด้วยกระบวนการคิดเชิงออกแบบ 3) เพื่อทดลองใช้รูปแบบการบริหารจัดการชุมนุมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ด้วยกระบวนการคิดเชิงออกแบบ และ 4) เพื่อประเมินรูปแบบ กลุ่มเป้าหมายเป็น ครู นักเรียน กรรมการสถานศึกษา และผู้ปกครอง จำนวน 166 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ผลการวิจัย พบว่า

1. สภาพปัญหา ความต้องการและแนวทางการบริหารจัดการชุมนุมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ด้วยกระบวนการคิดเชิงออกแบบที่ส่งผลต่อการเตรียมความพร้อมเป็นผู้ประกอบการของนักเรียน
โรงเรียนแม่ะวิทยา

1.1 องค์ประกอบ ประเด็นหลักที่เป็นรากฐานในการพัฒนารูปแบบคือ นโยบายภาครัฐที่เกี่ยวข้อง รูปแบบการเรียนการสอน กิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ กระบวนการคิดเชิงออกแบบ และ คุณลักษณะการเป็นผู้ประกอบการ

1.2 สภาพปัญหา และความต้องการในการบริหารจัดการชุมนุมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด โดยความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องต่อการจัดการเรียนรู้ และความต้องการทรัพยากรในการบริหาร มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 5.00 โดยอยู่ในระดับมากที่สุด

1.3 การศึกษาสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่พึงประสงค์ของชุมนุมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้พบว่า สภาพที่เป็นจริงของชุมนุมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.91 ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ของชุมนุมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ ด้วยกระบวนการคิดเชิงออกแบบ ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.56

2. การยกร่างรูปแบบการบริหารจัดการชุมนุมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ด้วยกระบวนการคิดเชิงออกแบบ ที่ส่งผลต่อการเตรียมความพร้อมเป็นผู้ประกอบการของนักเรียน โรงเรียนแม่หวะวิทยา

2.1 การยกร่างรูปแบบการบริหารจัดการชุมนุมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ด้วยกระบวนการคิดเชิงออกแบบ พบว่า รูปแบบฯ ประกอบด้วย 3 ส่วน คือ 1) ปักจายนำเข้า ประกอบด้วย ความเป็นมา หลักการ และ การบริหารทรัพยากร 2) กระบวนการ ประกอบด้วย พัฒนารูปแบบตามแนวคิดวิธีระบบ การพัฒนาคุณภาพด้วยวงจรเดมมิ่ง (PDCA) และ การบริหารโครงการตามความต้องการ และ 3) ผลผลิต ประกอบด้วยผลผลิตและผลลัพธ์การเรียนรู้

2.2 การตรวจสอบร่างรูปแบบ โดยผู้เชี่ยวชาญ พบว่า มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.57 โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดตามลำดับ คือ ด้านกระบวนการ ด้านผลการดำเนินงาน และด้านปักจายนำเข้า ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.67, 4.55 และ 4.53 ตามลำดับ

3. ผลการทดลองใช้รูปแบบการบริหารจัดการชุมนุมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ด้วยกระบวนการคิดเชิงออกแบบที่ส่งผลต่อการเตรียมความพร้อมเป็นผู้ประกอบการของนักเรียน โรงเรียนแม่หวะวิทยา

3.1 ใช้วงจรเดมมิ่ง (PDCA) เป็นกรอบในการดำเนินงาน ทำให้การบริหารจัดการเป็นไปอย่างเป็นระบบ มีการติดตามประเมินผลและปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้นักเรียนได้รับการพัฒนาทักษะการเป็นผู้ประกอบการอย่างยั่งยืน

3.2 ผลการประเมินคุณลักษณะการเป็นผู้ประกอบการหลังการใช้รูปแบบฯ พบว่า โดยภาพรวมนักเรียนมีคุณลักษณะการเป็นผู้ประกอบการอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.42 โดยด้านการทำงานเชิงรุกมีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 4.65 อยู่ในระดับมากที่สุด

4. ผลการประเมินรูปแบบการบริหารจัดการชุมนุมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ด้วยกระบวนการคิดเชิงออกแบบที่ส่งผลต่อการเตรียมความพร้อมเป็นผู้ประกอบการของนักเรียน โรงเรียนแม่หวะวิทยา

4.1 รูปแบบมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.68 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าทุกด้านมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุดทั้งหมด โดยด้านปักจายนำเข้ามีค่าเฉลี่ยสูงสุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.73 ด้านกระบวนการ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.69 และด้านผลผลิต มีค่าเฉลี่ย 4.64

4.2 ผลการประเมินการใช้รูปแบบโดยภาพรวมมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.64 โดยมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ด้านความเหมาะสม รองลงมา คือ ด้านความเป็นประโยชน์ ด้านความถูกต้องครอบคลุม และด้านความเป็นไปได้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.76, 4.64, 4.60 และ 4.56 ตามลำดับ

4.3 ผลการประเมินความพึงพอใจของครู ที่มีต่อรูปแบบฯ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.72 โดยเห็นว่านักเรียนได้ฝึกคิดสร้างสรรค์และออกแบบผลงานจากประสบการณ์จริงมีค่าเฉลี่ย 4.93 อยู่ในระดับมากที่สุด แสดงให้เห็นว่ารูปแบบฯ สามารถส่งเสริมการเรียนรู้แบบลงมือปฏิบัติเพื่อให้ผู้เรียนเกิดคุณลักษณะการเป็นผู้ประกอบการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

Abstract

This research aimed to: 1) investigate the current situation, problems, needs, and approaches for managing club activities under the "Teach Less, Learn More" policy through design thinking processes affecting students' entrepreneurial readiness preparation at Mae Wa Wittaya School; 2) develop and validate a management model for club activities under the "Teach Less, Learn More" policy through design thinking processes; 3) implement the management model; and 4) evaluate the model. The target population consisted of 166 participants, including teachers, students, school committee members, and parents. Data were analyzed using percentage, mean, standard deviation, and content analysis. The research findings revealed the following:

1. The current situation, problems, needs, and approaches for managing club activities under the "Teach Less, Learn More" policy through design thinking processes affecting students' entrepreneurial readiness preparation at Mae Wa Wittaya School: 1.1 Components: The key elements forming the foundation for model development included relevant government policies, instructional models, "Teach Less, Learn More" activities, design thinking processes, and entrepreneurial characteristics. 1.2 Current problems and needs in managing club activities under the "Teach Less, Learn More" policy were found to be at the highest level. Stakeholders' opinions on learning management and resource needs for administration both yielded a mean score of 5.00, indicating the highest level. 1.3 The study of actual and desired states of club activities under the "Teach Less, Learn More" policy revealed that the actual state was at a moderate level overall, with a mean of 2.91, while the desired state through design thinking processes was at the highest level overall, with a mean of 4.56.

2. Development of the management model for club activities under the "Teach Less, Learn More" policy through design thinking processes affecting students' entrepreneurial readiness preparation at Mae Wa Wittaya School: 2.1 The drafted management model comprised three components: 1) Input factors, consisting of background, principles, and resource management; 2) Process, consisting of model development based on systems approach, quality development through the Deming

Cycle (PDCA), and project management according to needs; and 3) Output, consisting of products and learning outcomes. 2.2 Expert validation of the drafted model indicated appropriateness at the highest level, with a mean of 4.57. The components with the highest mean scores, in descending order, were process, output, and input factors, with means of 4.67, 4.55, and 4.53, respectively.

3. Results of implementing the management model for club activities under the "Teach Less, Learn More" policy through design thinking processes affecting students' entrepreneurial readiness preparation at Mae Wa Wittaya School: 3.1 The use of the Deming Cycle (PDCA) as an operational framework resulted in systematic management with continuous monitoring, evaluation, and improvement, leading to sustainable development of students' entrepreneurial skills. 3.2 Assessment of entrepreneurial characteristics after implementing the model revealed that students overall demonstrated entrepreneurial characteristics at a high level, with a mean of 4.42. Proactive work orientation showed the highest mean of 4.65, at the highest level.

4. Evaluation results of the management model for club activities under the "Teach Less, Learn More" policy through design thinking processes affecting students' entrepreneurial readiness preparation at Mae Wa Wittaya School: 4.1 The model demonstrated appropriateness at the highest level, with a mean of 4.68. When considered by component, all aspects showed appropriateness at the highest level, with input factors showing the highest mean of 4.73, followed by process with a mean of 4.69, and output with a mean of 4.64. 4.2 Overall evaluation of model implementation showed appropriateness at the highest level, with a mean of 4.64. All aspects demonstrated appropriateness at the highest level, with suitability showing the highest mean, followed by utility, accuracy and comprehensiveness, and feasibility, with means of 4.76, 4.64, 4.60, and 4.56, respectively. 4.3 Teachers' satisfaction with the model was at the highest level overall, with a mean of 4.72. Teachers particularly agreed that students practiced creative thinking and designed products from authentic experiences, yielding a mean of 4.93 at the highest level. This demonstrates that the model effectively promotes hands-on learning to develop students' entrepreneurial characteristics.

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัย เรื่อง รูปแบบการบริหารจัดการชุมนุมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ด้วยกระบวนการคิดเชิงออกแบบ ที่ส่งผลต่อการเตรียมความพร้อมเป็นผู้ประกอบการ ของนักเรียนโรงเรียนแม่ะวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 2 สำเร็จลงได้ด้วยความรู้และความช่วยเหลือจากบุคคลหลายฝ่าย ซึ่งผู้ศึกษาใคร่ขอขอบคุณดังต่อไปนี้ ขอขอบคุณคณะผู้เชี่ยวชาญ ดร.อโณทัย วรรณศรี ที่ปรึกษาสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านเทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอน ดร.สรัญญา บุคตา ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ลำปาง เขต 2 ระดับเชี่ยวชาญ นายไพโรจน์ วิเศษ ข้าราชการบำนาญ อดีตผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 2 ระดับเชี่ยวชาญ รศ.ดร. ณัฐพงษ์ โทมัย คณะครุศาสตร์ อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี และดร.สมพร หลิมเจริญ อาจารย์คณะบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยศรีปทุม วิทยาเขตขอนแก่น ที่ได้กรุณาตรวจสอบเครื่องมืออีกทั้งให้ข้อเสนอแนะอันเป็นประโยชน์ยิ่ง

ขอขอบคุณคณะครูโรงเรียนแม่ะวิทยาทุกท่าน ที่เป็นกำลังใจ ให้คำปรึกษาด้วยดี เสมอมา ขอขอบใจผู้ปกครองนักเรียนทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในโครงการเป็นอย่างดี และขอบใจนักเรียนทุกคน ที่ให้ความร่วมมือด้วยดีในการทำกิจกรรมการเรียนรู้ในครั้งนี้ ซึ่งได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ยิ่ง

สุดท้ายนี้คุณประโยชน์ และคุณค่าของรายงานการวิจัยฉบับนี้ขอมอบให้แด่บุพการี ผู้มีพระคุณทุกท่าน รวมทั้งคณาจารย์ที่ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ และสั่งสอนให้ผู้วิจัยประสบความสำเร็จในชีวิตหลายๆ ด้าน ขอกราบขอบพระคุณ

นางสาวปิยรัตน์ มั่งคัลชัยฐียร

